Dosarul nr. 3-2978/2022

2-22177520-12-3-05122022

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

17 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Elena Negru
Cu participarea:
Avocatul reclamantului Gheorghe Macovei
Reprezentantul pârâtului Olga Savciuc
Dumitru Voitic

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului ***** către Inspecția Financiară cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 05 decembrie 2022, Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului *****, prin intermediul Primarului Istrati Tudor, au depus acțiune în instanța de judecată împotriva Inspecției Financiare cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În motivarea acțiunii înaintate s-a indicat că, ca urmare a controlului inspectării financiare la Primăria s. ***** prin prescripția nr. ***** din 28.09.2022, primită la 03.10.2022 s-a dispus: 1. De examinat rezultatele inspectării la ședința Consiliului local cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate și neadmiterii acestora pe viitor. 2. De informat persoanele vizate în raportul inspectării financiare despre iregularitățile constatate. 3. De întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării veniturilor de la plata de arendă a terenurilor, bazinurilor acvatice și de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă totală de 12,7 mi lei. 4. De întreprins măsurile de rigoare intru asigurarea încasării venitului ratat in sumă de 5,9 mi lei. 5. De asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate in sumă de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare. 6. De întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii si primelor obligatorii de asistentă medicală în sumă totală de 65,1 mi lei, aferente plăților salariate achitate nejustificat. 7. De asigurat eficienta achizițiilor publice si desfășurarea procedurilor aferente in strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare. 8. De asigurat studierea,

cunoașterea și respectarea de către angajații implicați în managementul financiar, a legislației in domeniu, precum si aplicării corecte a prevederilor actelor normative in vigoare, îndeosebi a celor menționate în partea de constatare a Prescripției, precum și neadmiterea pe viitor a cheltuielilor neîntemeiate, precum și neregulamentare. 9. Întru consolidarea răspunderii manageriale, pentru gestionarea optimă a resurselor Primăriei, pe baza principiilor bunei guvernări, de respectat prevederile Legii privind controlul financiar public intern r. 229 din 23.09.2010 prin implementarea controlului intern managerial, a Standardelor naționale de control intern in sectorul public, probate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.11.2015, ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor și patrimoniului.

Indică reclamanții că, prin aceeași prescripție au fost informați despre faptul că în conformitate cu art. 19, 162, 164, 165 alin. (1) și 166 Cod Administrativ pot ataca prescripția cu cerere prealabilă în termen de 30 de zile de la comunicare la Inspecția Financiară. Iar în caz de dezacord cu răspunsul la cererea prealabilă de acționa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la comunicarea răspunsului. În data de 11.10.2022 (la 7 zile de la comunicare) către Inspecția Financiară a fost adresat cerere prealabilă, prin care s-a solicitat: - Anularea pct. I, II, IV și respectiv 3, 4, din prescripție; - Modificarea sumei totale din pct. III și respectiv 5 și 6 prin excluderea sumelor de 226,6 mii și 65,1 mii lei. Prin răspunsul din 03.11.2022 sub nr. ***** (recepționat la 07.11.2022) a fost comunicat despre respingerea cererii: „Astfel, în lipsa trimiterii la actul normativ care ar fi fost încălcat de către Inspecție la emiterea Prescripției r. ***** din 28.09.2022 și ținând cont de neprezentarea documentelor suplimentare și concludente, care ar combate cele constatate de către Inspecție în cadrul inspectării efectuate și nespecificarea temeiului concret pentru care se solicită anularea acestora, cererea prealabilă, in temeiul art. 167 alin. (2) din Codul administrativ, se respinge ca inadmisibilă.” În acest sens prin cererea prealabilă s-a comunicat despre respingerea cererii prealabile deoarece: - Nu s-a indicat actul normativ încălcat; - Nu s-a prezentat documente concludente; deși ambele aspecte au fost pe larg elucidate și descrise în cererea prealabilă.

Reclamanții invocă că, conform articolul 17 Cod administrativ - Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din cele menționate, reclamanții atestă că, este evident că neglijarea normelor legale și a circumstanțelor de drept au condus la emiterea greșită a actului administrativ care impune obligații neîntemeiate ceea ce aduce atingere drepturilor reclamanților prin activitatea administrativă a Inspecției Financiare, în special afectând dreptul la încheierea și executarea contractelor de muncă, dreptul de a dispune de mijloacele bănești proprii în vederea executării obligațiilor contractuale, dreptul de a dispune de bunurile aflate în gestiune, dreptul de a decide liber asupra posibilității acționării legale în cazul în care legea prevede mai multe posibilități, etc. În condițiile date unica soluție legală este solicitarea adresată instanței de judecată în vederea anulării actului administrativ.

Conform articolul 206 alin (1) lit. a) Cod civil - O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Referitor la respectarea procedurii prealabile, reclamanții notează că, reieșind din norma generală contestarea actului administrativ urmează a fi făcut cu respectarea procedurii prealabile așa cum rezultă din art. 208 alin (1) Cod administrativ - până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 209 alin 1, lit. a) Cod administrativ - acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la (a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Aplicând la caz prevederile precitate, menționează reclamanții că Consiliul local s. ***** și Primarul s. ***** au contestat cu cerere prealabilă prescripția 28.09.2022 nr.***** la care a fost dat răspunsul 03.11.2022 sub nr. *****, iar actul urmează a fi contestat direct în instanța de judecată în termen de 30 de zile de la comunicării răspunsului la cererea prealabilă.

În aceea ce ține de momentul când a fost comunicat actul contestat, comunică că acesta a fost expediat prin poștă, la data de 03.11.2022, și recepționat de reclamanți la data 07.11.2022. Prin urmare prezenta cerere este adresată în termen legal prevăzut de art. 209 alin 1, lit. a) Cod administrativ care expiră la 07.12.2022.

Mai remarcă reclamanții că, conform pct. I. al prescripției contestate - se constată că a fost stabilit prejudiciu în sumă totală de 12,7 mii lei dintre care: - venituri neîncasate de la plata de arendă a bazinelor acvatice în sumă totală de 6,6 mii lei; - venituri neîncasate de la plata de arendă a terenurilor aferente în sumă de 0,2 mii lei; - venituri neîncasate de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă de 5,9 mii lei. În partea sumei de 6,6 mii lei (venituri neîncasate de la plata de arendă a bazinelor acvatice) s-a indicat asupra erorilor comise de Inspecția financiară și anume: - Neluarea în calcul a plăților anterioare făcute în avans pe contractul dat și calcul eronat ca datorie. Astfel în cererea prealabilă s-a indicat repetat că contractul de arendă a fost semnat la 01.10.2016 cu intrare în vigoare din data semnării. Astfel, arendașul, Paicu Andrei urma să efectueze următoarele plăți: Anul 2016 (3 luni) -1980,0 lei; Anul 2017 - 7920,0 lei; Anul 2018 - 7920,0 lei; Anul 2019 - 7920,0 lei; Anul 2020 - 7920,0 lei; Anul 2021 - 7920,0 lei; total - 41580,0 lei. Însă, conform listei de încasări pentru perioada anilor 2016-2021, anexată și la cererea prealabilă, Paicu Andrei a efectuat în perioada 2016-2021 plăți pentru arendă în sumă totală de 42 920,0 lei. Respectiv, suma a fost achitată integral (în avans) și în cadrul inspecției nu au fost luate în calcul sumele achitate în anul 2016 (care nu a fost suspus controlului), motiv din care urmează a fi anulată prescripția în partea punctului dat. În partea sumei de 0,2 mii lei (venituri neîncasate de la plata de arendă a terenurilor aferente în sumă) s-a indicat asupra erorilor comise de Inspecția financiară și anume: Neluarea în calcul a plăților făcute deja la data adresării cererii prealabile. Suma de 0,2 mii lei, a fost achitată de către SRL „Admirtrans” în data de 29.09.2022 conform dovezii plății (anexa

8) anexate și la cererea prealabilă. Respectiv, suma a fost achitată integral la data adresării cererii prealabile, motiv din care urmează a fi anulată prescripția în partea punctului dat, ca netemeinică. În partea sumei de 5,9 mii lei (venituri neîncasate de ia înstrăinarea terenurilor proprietate publică) s-a indicat asupra erorilor comise de Inspecția financiară și anume: - Neluarea în calcul a plăților efectiv făcute dar cu eroare de cont trezoreriale, ceea ce nu permite încasarea repetată, or obligațiile au fost executate. Suma respectivă nu poate fi calificată ca prejudiciu, or sumele au fost achitate la data depunerii cererii de participare la licitație, dar din greșeală tehnică a fost indicat contul eronat, sumele respective fiind virate în bugetul local la contul care corespunde taxei de participare la licitație. Până la finalizarea inspecției, în data de 14.09.2022, a fost înaintat un demers Direcției Deservire Fiscală *****privind corectarea conturilor, fapt despre care repetat s-a informat Inspecția Financiară odată cu cererea prealabilă însă nu s-a luat în considerare neîntemeiat acest lucru. Respectiv, suma a fost achitată integral la data licitației și nu pot fi întreprinse măsuri pentru încasarea repetată a acesteia, motiv din care urmează a fi anulată prescripția în partea punctului dat, ca netemeinică.

Specifică reclamanții că, conform pct. II din prescripție se constată că - au fost ratate venituri în sumă de 5,9 mii lei din folosirea terenurilor aferente cu suprafața de 2,2161 ha. Menționează că suma dată urma a fi încasată de la Gorea Vasile, proprietarul construcțiilor cu nr. cadastrale *****; 4370105.037.05, amplasate pe teren (nedelimitat, fără număr cadastral) proprietate publică. Chestiunea dată a fost cunoscută de Inspecția Financiară la momentul controlului. De asemenea, menționează reclamanții că încă din anul 2020 pe rolul Judecătoriei Bălți cu sediul *****se află dosarul civil nr. *****Primăria ***** vs. *****privind încasarea datoriei, astfel nu poate fi imputat APL ***** faptul că a ratat veniturile, or, de către autoritatea locală au fost întreprinse toate măsurile privind încasarea datoriilor. Circumstanțele date, de asemenea au fost cunoscute Inspecției Financiare și ulterior reiterate în prin cererea prealabilă. În acest sens apare întrebarea logică, cum poate fi îndeplinită prescripția de: „de întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării venitului ratat în sumă de 5,9 mii lei”, în situația în care din anul 2020 se urmăresc datoriile pe perioade anterioare inclusiv și actualizate pe 2021. Evident că nu pot fi întreprinse măsuri pentru încasarea repetată a acestor sume, fiind deja pe rol cauza, motiv din care urmează a fi anulată prescripția în partea punctului dat, ca netemeinică.

Mai indică reclamanții că, conform p. 5 din prescripție s-a indicat: „de asigurat restituirea a sumei de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare”. Conform p. 6 din prescripție s-a indicat: „de întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii și primelor obligatorii de asistență medicală în sumă totală de 65,1 mii lei aferente plăților salariale achitate nejustificat.” Conform p. III din prescripție: „suma de 232,9 mii lei și 65,1 mii lei rezultă din plăti calculate si achitate contrar prevederilor art. 113 si 114 a lin. (2) lit. c) din Codul munci nr. 154-XV din 28.03.2003, art. 25 alin. (2) lit. a) și lit. c) și alin. (3) din Legea cu privire la funcția publica și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, pentru perioada 2017-2021, după cum urmează: - plăți salariale funcționarilor publici, pentru cumularea funcțiilor vacante și pentru munca prestată prin cumul în cadrul

Primăriei în suma totala de 226,6 mii lei; - indemnizații de concediu în suma de 6,3 mii lei, pentru o perioada majorată comparativ cu cea maxima admisă de legislație. Menționează că, la plățile salariale calculate si achitate neîntemeiat în sumă de 232,9 mi lei, Primăria a suportat cheltuieli suplimentare in suma de 65,1 mii lei pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatori si primele de asigurare obligatorie de asistenta medicală." Reieșind din Raportul Inspecției Financiare din 23.09.2022 suma de 226,6 mii lei este formată din: - Suma de 166 839,77 lei pretinsă a fi achitată neîntemeiat către *****; - Suma de 59737,07 lei pretinsă a fi achitată neîntemeiat către *****. În argumentarea poziției sale Inspecția Financiară a indicat că, în privința d-nei *****: (1) Pentru perioada 01.01.2017 - 01.11.2018 ***** a prestat munca prin cumul 0,5 unitate de secretar dactilograf. Astfel a fost tabelată cu 8 ore zilnic ca secretara consiliul local și 4 ore ca secretar dactilograf. (2) În perioada 14.11.2018 - 31.12.2021 cât a exercitat funcția publică de conducere secretar consiliului local în cadrul primăriei *****, *****, D-na ***** pe lângă funcția publică a desfășurat altă activitate remunerată tot în această Primărie, cumulând funcția de specialist (în elaborarea proiectelor investiționale) care nu este funcție publică. (3) Pentru perioada 01.01.2017- 31.12.2021 au fost calculate și achitate neîntemeiat dnei ***** plăți salariale la munca prestată prin cornul (secretar dactilograf) și cumulată (specialist în elaborarea proiectelor investiționale) în sumă totală de 166839,77 lei. În privința d-nei ***** (1) Pentru perioada 01.11.2018 - 31.12.2021 dnei *****, care în perioada cât a exercitat funcția publică de specialist (perceptor fiscal) în cadrul Primăriei *****, dumneaei pe lângă funcția publică a desfășurat altă activitatea remunerată în aceasta autoritate publică (funcția secretar dactilograf), care nu este funcție publică. Astfel, a fost calculate și achitate neîntemeiat plăți salariale de secretar dactilograf în sumă totală de 59737,07 lei. A existat oare încălcarea art. 113 și 114 alin.(2) lit. c) din Codul munci nr. 154-XV din 28.03.2003, art. 25 alin. (2) lit. a) și lit. c) și alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în ceea ce privește cumularea funcțiilor dnei ***** și *****. Conform art. 25 alin (2) lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate (a) în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege. Adică funcționarul poate desfășura asemenea funcții în măsura în care există excepția prevăzută de lege. Conform art. 25 alin (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Funcționarul public poate cumula, în cadrul autorității publice în care își desfășoară activitatea, atribuțiile funcției sale cu atribuțiile funcției publice vacante sau temporar vacante, fapt confirmat prin actul administrativ al conducătorului.

Reclamanții atrag atenția că, art. 25 alin (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, stipulează că funcționarul public poate cumula o altă funcție publică temporar vacantă, dar nu interzice cumularea unui post de specialitate, ceea ce presupune în temeiul art. 76 al aceleiași legi posibilitatea cumulării și cu posturi de specialitate, ori în situația în care, pentru încadrarea în funcția publică sunt stabilite proceduri și cerințe speciale, precum și responsabilități mult mai severe decât față de posturile de specialitate, iar legea prevede că funcționarul public poate cumula o altă funcție publică, atunci care nu există nici un impediment pentru cumularea unui post de

specialitate pentru exercitarea căruia nu sunt stabilite cerințe speciale. Prin urmare este permisă desfășurarea altor activități remunerate cu condiția că: a) Activitatea să fie în autoritatea unde deja activează; b) Funcția să fie vacantă sau temporară vacantă (inclusiv funcție care nu-i publică); c) Să existe actul administrativ al conducătorului. La caz în privința d-nei ***** se constată: a) Funcția unde deja activa - secretar consiliul local în cadrul Primăriei *****; b) Funcția suplimentară 01.01.2017 - 01.11.2018 - secretar - dactilograf în cadrul Primăriei *****; c) Funcția suplimentară 14.11.2018 - 31.12.2021 - specialist - elaborare proiecte investiționale; d) Actul administrativ - Dispoziția Primarului s. ***** nr. 40-c din 30.10.2018 (anexa 12) și Dispoziția Primarului s. ***** nr. 42-c din 14.11.2018. La caz în privința d-nei ***** se constată: e) Funcția unde deja activa - perceptor fiscal în cadrul Primăriei *****; f) Funcția suplimentară 01.11.2018 - 31.12.2021 - secretar-dactilograf; g) Actul administrativ - Dispoziția Primarului s. ***** nr. 40-c din 30.10.2018. Prin urmare, atât în privința d-nei *****, cât și în privința d-nei ***** nu exista careva interdicției în deținerea funcțiilor remunerate, ambele fiind angajate în conformitate cu legislația în vigoare. De asemenea, notează că, funcția deținut de către dna ***** în intervalul - 14.11.2018 - 31.12.2021 - adică - specialist elaborare proiecte investiționale, cade sub incidența inclusiv a excepției prevăzute de art. 25 alin.(2) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public - (c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, al cooperativelor, al întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, a căror activitate este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența autorității în care acesta este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniu! de competență în cadrul autorității în care este angajat, de reprezentare a statului în societățile economice și de reprezentare în calitate de membru care nu activează permanent în cadrul organelor colegiale ale autorităților publice autonome. Modul de cumulare a acestor activități cu funcția publică se stabilește de către Guvern. Prin urmare, deținerea funcției suplimentare de specialist - elaborare proiecte investiționale pentru intervalul 14.11.2018 - 31.12.2021 - este permisă de excepția prevăzută art. 25 alin.(2) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public - activități de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul competentă în cadrul autorității în care este angajat.

La fel, reclamanții atenționează că, chestiunea privind compatibilitatea funcțiilor a fost examinată în cadrul Autorității Naționale de Integritate, unde prin Procesul verbal de refuz în inițierea controlului nr. 530/30 din 14.11.2022 s-a constatat în privința dnei ***** următoarele: „Se conchide că dna Viorica Popușoi nu a admis nici o încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, or deținerea funcției de specialist (perceptor fiscal) concomitent cu cumularea funcției de secretar dactilograf pe 0,5 unitate nu cadre sub incidența situațiilor de incompatibilitate stabilite de lege, fiind expres admisă de prevederile art. 25 alin 3 din legea nr. 158/2008”. în aceeași ordine de idei chestiunea privind compatibilitatea funcțiilor deținute de dna Tcaciuc Victoria a fost examinată în cadrul Autorității Naționale de Integritate, unde prin Procesul verbal de refuz în inițierea controlului nr.529/30 din 14.11.2022, s-a constatat în privința dnei ***** următoarele:

„inspectorul de integritate conchide că dna ***** nu a admis nici o încălcarea a regimului juridic al incompatibilităților, or deținerea funcției de secretar al Consiliului local *****, raionul Fălești, concomitent cu cumularea funcției de specialist (în elaborarea proiectelor investiționale) nu cade sub incidența situațiilor de incompatibilitate stabilite de lege, fiind expres admisă de prevederile art. 25 alin (3) din Legea nr. 158/2008."

Reclamanții accentuează că, suma de 166 839,77 lei și 59737,07 lei achitate pentru munca prestată pentru a fi calificate ca achitate neîntemeiat urmează a fi probat că munca nu a fost prestată. În cazul în care munca a fost prestată (iar în cazurile date munca a fost prestată fapt, care se confirmă prin documentele emise de angajați, fiind probat în fața inspecției) respectiv angajatorul este obligat să achite salariul/suplimente pentru munca prestată. Ori în conformitate cu art. 50 Codul muncii, angajatorul nu are dreptul să ceară salariatului efectuarea unei munci care nu este stipulată în contractul individual de muncă, iar reieșind din art. 10 alin (2) lit. g) al Codului Muncii - angajatorul este obligat să asigure o plată egală pentru o muncă de valoare egală. Astfel, pentru a fi considerat prejudiciu și prescris recuperarea cheltuielilor, aceste cheltuieli urmează a fi calificate ca prejudiciu, pe când sumele date sunt plăți salariale pentru munca prestată. În sensul art. 1 din Convenția nr. 95/1949 privind protecția salariului, termenul salariu înseamnă, oricare i-ar fi denumirea sau modul de calcul, remunerarea sau câștigurile susceptibile de a fi evaluate în bani și stabilite prin acordul părților sau de către legislația națională, pe care cel care angajează le datorează unui lucrător în baza unui contract de muncă, scris sau verbal, fie pentru munca efectuată sau care urmează a fi efectuată, fie pentru serviciile prestate sau care urmează a fi prestate.

Cu privire la pct. 5 din prescripție, reclamanții atestă că, urmează a se ține cont și de prevederile art. 148 alin. (5) Codul muncii, care prevede că salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul. În acest sens nu există nici temei pentru prescripția prevăzută de p. 6 din prescripție, or suma de 65,1 mii lei este rezultatul calculării și achitării legale a plăților salariale față de ***** și ***** pentru o muncă legal și efectiv prestată în condițiile excepțiilor legale prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

În calitate de argumente pentru anularea constatărilor IV din prescripție, reclamanții invocă că, la pct. IV. din prescripție Inspecția Financiară a stabilit cheltuieli neregulamentare în sumă de 1,9 mii lei, constatând că: „contrar prevederilor art. 19 din Legea contabilității nr. 113 -XVI din 27.04.2007, s-au fost decontate neregulamentar produse alimentare în sumă de 1852,86 lei.". Astfel, art. 19 din Legea nr. 113/2007 stabilește cerințele față de documente contabile primare, iar actul de trecere la rebut a sumei de 1852,86, corespunde cerințelor legale. Menționează reclamanții că întocmirea actului a fost cauzată de perioada stării de urgență instituită de Parlamentul Republicii Moldova a fost instituită pentru o perioadă de 60 de zile, din 17 martie 2020 până la 15 mai 2020, în această perioadă a fost interzisă activitatea cu prezența fizică. Produsele alimentare din stoc, incluse în actul de trecere la rebut sunt cu termen redus de păstrare (borș acru, cartofi, castraveți murați, ceapa, fructe uscate, lămâie, mere, morcov, roșii

murate, varză roșie, covrigi) în decursul de 60 zile a expirat termenul de valabilitate. Conform pct. 4. din Recomandările Ministerului Sănătății pentru un regim alimentar sănătos și activitate fizică adecvată în instituțiile de învățământ din Republica Moldova blocurile alimentare din cadrul instituțiilor de educație timpurie au obligația să folosească materii prime, materii auxiliare, ingrediente, semifabricate, care să fie inofensive și să corespundă actelor normative în vigoare. Totodată în decursul a 60 zile cât a durat starea de urgență, personalul nu avut posibilitatea să verifice regulat nivelul de temperatură necesar pentru păstrarea alimentelor, astfel fiind în incertitudine asupra calității produselor. Art. 4 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor stipulează că - în împrejurări specifice în care, în urma unei evaluări a informațiilor disponibile, este identificată posibilitatea unor efecte dăunătoare asupra sănătății, dar persistă incertitudinea științifică, vor fi adoptate măsuri provizorii de gestiune a riscurilor, necesare pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății consumatorului, până la apariția unor noi informații științifice pentru o evaluare mai cuprinzătoare a riscurilor. Respectiv, conform principiului precauției, și aplicând prin analogie Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor art. 8 alin (2) conform căreia în cazul în care operatorul din domeniul alimentar consideră sau are motive întemeiate să considere că un produs alimentar pe care l-a importat, produs, procesat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele de siguranță și poate fi dăunător pentru sănătatea umană, el inițiază imediat procedurile de retragere a produsului alimentar de pe piață, dacă produsul respectiv a ieșit de sub controlul său, și informează imediat în acest sens Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Operatorul informează, în mod eficient și precis, consumatorul în legătură cu motivul retragerii produsului alimentar și retrage de la consumator produsele deja livrate, atunci când alte măsuri nu sânt suficiente pentru a atinge un nivel ridicat de protecție a sănătății, alimentele în cauză au fost trecute la rebut în baza actului de trecere la rebut semnat de comisie și aprobat de primar, act care întrunește cerințele față de documentele contabile primare stipulate la art. 19 din Legea nr. 113/2002.

Conform art. 224 alin 1 lit. a) Cod administrativ, (1) Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri (a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Pentru considerentele expuse, reclamanții solicită:

- a dispune anularea în parte a prescripției 28.09.2022 nr.*****, după cum urmează: anularea p. 3 prin care s-a dispus - De întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării veniturilor de la plata de arendă a terenurilor, bazinurilor acvatice și de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă totală de 12,7 mi lei; anularea p. 4 prin care s-a dispus - De întreprins măsurile de rigoare intru asigurarea încasării venitului ratat in sumă de 5,9 mi lei; anularea p. 5 prin care s-a dispus - De asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate in sumă de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare; anularea p. 6 prin care s-a dispus - De întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii si primelor obligatorii de

asistentă medicală în sumă totală de 65,1 mi lei, aferente plăților salariale achitate nejustificat.

- a dispune anularea ca neîntemeiată a constatărilor dispune în p I, II, IV și III. (f.d. 2-13)

La 03 martie 2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea autorității publice pârâte Inspecția Financiară a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea pârâtă și-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată. (f.d. 72-78)

În ședința de judecată reprezentantul Primarului satului ***** – avocatul Macovei Gheorghe, a susținut acțiunea înaintată în totalitate și a solicitat admiterea pretențiilor după cum au fost formulate din motivele de fapt și de drept expuse în acțiunea depusă.

Reprezentanții Consiliului sătesc ***** și Primăriei satului *****, în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței fiind citați în modul prevăzut de lege. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citată despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Reprezentanții Inspecției Financiare, în cadrul ședinței de judecată au solicitat respingerea acțiunii înaintate de către Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului ***** din motivele expuse în scris în referința depusă. (f.d. 72-78)

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu și interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că acțiunea depusă de Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului ***** către Inspecția Financiară cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

În conformitate cu art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților

prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Reieșind din art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 206 alin.(1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

În concordanță cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului administrativ individual.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și

art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani). Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamanții au respectat procedura de depunere a acțiunii și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va purcede la examinarea cauzei în fond.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

În conformitate cu art. 77 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar - fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, activitățile efectuate în cadrul procesului bugetar și operațiunile legate de gestionarea finanțelor publice de către autoritățile/instituțiile bugetare sunt obiect al controlului financiar public intern.

Art. 78 alin. (1)-(2) al Legii citate statuează că, inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanțelor, în baza regulamentului aprobat de către Guvern. În cadrul inspectării financiare se verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative și analize documentare efectuate în baza informațiilor privind eventuale încălcări ale legislației sau fraude în gestionarea și utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public, în calcularea profitului net al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu cota de participare a statului, precum și a dividendelor și a defalcărilor la buget ale unei părți a profitului net al acestora.

Potrivit pct. 5 din Regulamentul privind organizarea şi funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.1026 din 2 noiembrie 2010, 1) Funcțiile de bază ale Inspecției financiare sunt: a) inspectarea financiară a operațiunilor şi a tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ în domeniul bugetar şi economico-financiar; b) detectarea prejudiciilor/iregularităților la entitățile supuse inspectării (controlului) financiare, pe aspectele prevăzute în prezentul Regulament. 2) În procesul efectuării inspectărilor (controalelor) financiare, Inspecția financiară cooperează, în caz de necesitate, cu alte autorități de inspectare şi control. 3) Inspectarea (controlul) financiară se desfășoară: a) conform programului de activitate elaborat pe tematici propuse de autoritățile publice şi incluse în baza evaluării riscurilor, coordonate cu Ministerul Finanțelor, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfășurării urmăririi penale, la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociațiile obștești, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept; b) la solicitarea Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului, Guvernului, Curții de Conturi şi Ministerului Finanțelor; c) la solicitarea organelor de drept; d) în baza solicitărilor, petițiilor şi informațiilor, inclusiv parvenite de la autoritățile publice centrale şi locale, privind încălcarea disciplinei financiare în activitatea entităților

specificate în pct. 6 al prezentului Regulament. În cazurile menţionate la lit. d) a prezentului subpunct, asupra efectuării inspectării (controlului) financiare decide Ministerul Finanțelor.

Conform pct. 6 din Regulamentul specificat, în exercitarea funcțiilor sale, Inspecția financiară efectuează inspectări (controale) financiare la: a) autoritățile publice centrale şi locale şi instituțiile subordonate şi/sau fondate de către acestea, pe aspecte ce țin de utilizarea resurselor finanțate sau contractate de la bugetul public naţional, a granturilor şi a mijloacelor oferite de către donatorii interni şi externi, raportarea datoriei publice, procedurile de achiziție publică, precum şi gestionarea conformă a activelor şi pasivelor; b) la întreprinderile de stat şi cele municipale, la societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte, precum şi la persoanele afiliate, pe aspecte ce țin de utilizarea patrimoniului public, corectitudinea defalcărilor la buget şi achitarea dividendelor, disciplina prețurilor şi tarifelor reglementate de stat; c) la alte persoane fizice şi juridice, care utilizează mijloace financiare publice şi gestionează patrimoniu public, pe aspecte ce țin de corectitudinea efectuării operațiunilor şi tranzacțiilor economice din mijloace financiare publice şi pe aspecte ce țin de respectarea cadrului normativ privind procedura de utilizare a granturilor oferite de donatorii interni şi externi; d) la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat, precum şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociațiile obștești, la solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfăşurării urmăririi penale, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept.

Conform punctului 7 subpct. 1) lit. j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 2 noiembrie 2010, în cadrul exercitării funcțiilor sale Inspecția financiară înaintează conducătorilor și executorilor de buget ale entităților supuse inspectării (controlului) financiare prescripții executorii privind lichidarea iregularităților constatate în cadrul inspectării (controlului) financiare și monitorizează executarea acestora.

Potrivit pct. 7 subpct. 1, lit. c) al aceluiași Regulament, în cadrul exercitării funcțiilor sale Inspecția financiară: c) organizează, după caz, inspectări (controale) repetate și suplimentare, inclusiv în cazurile de dezacorduri și contestări înaintate de către entitățile supuse inspectării (controlului) financiare.

Rezultând din actele cauzei, se constată cu certitudine că, inspectarea financiară complexă a activității Primăriei s. *****, r-nul *****a fost efectuată conform Programului de activitate pentru semestrul II al anului 2022, pentru perioada de activitate 01.01.2017 - 31.12.2021.

Conform raportului inspectării complexe la Primăria s. *****, r-nul *****pe perioada de activitate 01.01.2017 - 31.12.2021, întocmit de Inspecția Financiară la 23 septembrie 2022, se atestă că, în baza autorizației nr. 156 din 06.09.2022, eliberate de către Direcția teritorială inspectare financiară Bălți a Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, inspectorul principal Savciuc Mariana, în temeiul Programului activității de inspectare (control) financiară pentru semestrul II al anului 2022, a efectuat inspectarea financiară complexă la Primăria s. *****, r-nul. *****pe perioada

01.01.2017- 31.12.2021. În perioada supusă inspectării, persoanele cu funcție de răspundere, cu dreptul de a semna documentele financiare și bancare, au fost: - primarul: dl Istrati Tudor toată perioada, până în prezent; - contabil șef: dna Osoianu Valentina, toată perioada până în prezent. Alte persoane cu funcție de răspundere: - secretarul consiliului local: dna ***** , toată perioada până în prezent. Inspectarea financiară a fost efectuată în conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului privind organizarea activității de inspectare financiară nr. 1026 din 02.11.2010 cu modificările și completările ulterioare. Inspectarea financiară a fost începută la 06.09.2022 și finalizată la 23.09.2022 , a cuprins perioada de activitate de la 01.01.2017-31.12.2021, și a fost efectuată cu permisiunea conducătorului dlui Istrati Tudor, în prezența și cu participarea persoanei responsabile de ținerea evidenței contabile dna Osoianu Valentina. Inspectarea s-a efectuat în baza documentelor prezentate și a probelor colectate. În perioada supusă inspectării, bazele juridice, organizatorice și financiare de constituire și utilizare a mijloacelor bugetare au fost reglementate de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003, Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121-XVI din 04.05.2007, Legea contabilității nr. 113-XVl din 27.04.2007, Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 216 din 28.12.2015 și de alte acte legislative și normative, ce reglementează activitatea în cauză. (f.d. 14-26)

Concomitent, se denotă că, prin prescripția nr. ***** din 28 septembrie 2022, emisă de Inspecția Financiară, s-a specificat că, în baza prevederilor art. 10 alin. (1), 11 alin. (1), 18, 53, 54, 92, 119, 120, 124 și 132 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, în temeiul pct. 7 sub pct. (1) lit. j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 02.11.2010, *s-a cerut*: 1. De examinat rezultatele inspectării la ședința Consiliului local cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate și neadmiterii acestora pe viitor. 2. De informat persoanele vizate în raportul inspectării financiare despre iregularitățile constatate. 3. De întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării veniturilor de la plata de arendă a terenurilor, bazinurilor acvatice și de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă totală de 12,7 mii lei. 4. De întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării venitului ratat în sumă de 5,9 mii lei. 5. De asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate în sumă de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare. 6. De întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii și primelor obligatorii de asistență medicală în sumă totală de 65,1 mii lei, aferente plăților salariale achitate nejustificat. 7. De asigurat eficiența achizițiilor publice și desfășurarea procedurilor aferente în strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare. 8. De asigurat studierea, cunoașterea și respectarea de către angajații implicați în managementul financiar, a legislației în domeniu, precum și aplicării corecte a

prevederilor actelor normative în vigoare, îndeosebi a celor menționate în partea de constatare a Prescripției, precum și neadmiterea pe viitor a cheltuielilor neîntemeiate, precum și neregulamentare. 9. Întru consolidarea răspunderii manageriale, pentru gestionarea optimă a resurselor Primăriei, pe baza principiilor bunei guvernări, de respectat prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010 prin implementarea controlului intern managerial, a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.1 1.2015, ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor și patrimoniului public. (f.d. 27-30)

Așadar, instanța reiterează că, la data de 11 octombrie 2022, Consiliul sătesc ***** și Primăria satului ***** s-au adresat cu cerere prealabilă (înregistrată cu nr. 2723 din 17.10.2022) către Inspecția Financiară, prin care au solicitat: anularea pct. I, II, IV și respectiv pct. 3., 4., din prescripții și modificarea sumei totale din pct. III și respectiv 5, și 6, prin excluderea sumelor de 226,6 mii lei și 65,1 mii lei. (f.d. 31-34).

Conform răspunsului Inspecției Financiare nr. ***** din 03 noiembrie 2022, reclamanții Consiliul sătesc ***** și Primăria satului *****, au fost informați referitor la faptul că, în lipsa trimiterii la actul normativ care ar fi fost încălcat de către Inspecție la emiterea Prescripției nr. ***** din 28.09.2022 și ținând cont de neprezentarea documentelor suplimentare și concludente, care ar combate cele constatate de către Inspecție în cadrul inspectării efectuate și nespecificarea temeiului concret pentru care se solicită anularea acestora, cererea prealabilă, în temeiul art. 167 alin. (2) din Codul administrativ, se respinge ca inadmisibilă. (f.d. 44-48)

Așadar, instanța de judecată notează că, în urma controlului efectuat la Primăria satului *****, prin prescripția emisă la 28 septembrie 2022, Inspecția Financiară a constatat că, contrar prevederilor art. 17 alin. (1), art. 19 alin. (1), art. 20 alin. (1) lit. e), art. 23 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 și pct. 33 și 36 lit. a) din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10.02.2009, în perioada anilor 2017-2021, de către Primăria satului ***** a fost admis prejudiciu în sumă totală de 12,7 mii lei.

În același timp, din prescripția contestată se reține că, Primăria satului *****, contrar prevederilor art. 1289 din Codul civil nr. 1107 din 06.06.2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 10 alin. (11) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25.07.1997, în lipsa relațiilor contractuale, a ratat venituri de la folosirea terenurilor aferente cu suprafața de 2,2161 ha, în sumă de 5,9 mii lei.

Totodată, se atestă că, contrar prevederilor art. 113 și 114 alin. (2) lit. c) din Codul muncii nr. 154-XV din 28.03.2003, art. 25 alin. (2) lit. a) și lit. c) și alin.(3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, pentru perioada 2017-2021, de către Primăria satului ***** au fost calculate și achitate plăți salariale funcționarilor publice, pentru cumularea funcțiilor vacante și pentru munca prestată prin cumul în cadrul Primăriei și indemnizații de concediu, pentru o perioadă majorată comparativ cu cea maximă admisă de legislație în suma totală de 298,0 mii lei, pentru care entitatea a mai suportat cheltuieli suplimentare în sumă de 65,1 mii lei pentru

contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Astfel, se atestă că, reieșind din prevederile art. 38 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, numirea în funcție a secretarului consiliului local (funcționar public) se face prin Decizia consiliului local în rezultatul unui concurs, după anunțarea câștigătorului. Iar, potrivit art. 25 alin. (2) lit. a) și c) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice cu excepțiile prevăzute de lege sau prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, a căror activitate este controlată, subordonată sau în anumite privințe este de competența autorității în care el este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat și de reprezentare a statului în societățile economice. Modul de cumulare a acestor activități cu funcția publică se stabilește de Guvern. Regulile privind desfășurarea muncii prin cumul a funcționarului public sunt suplimentar reglementate de anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009. Astfel, activitatea desfășurată de secretarul consiliului local nu cade sub incidența excepțiilor legale, inclusiv instituite prin actul normativ reiterat.

Totodată, se impune a fi specificat că, prevederile art. 25 alin. (3) din aceeași Lege, expres prescriu că, funcționarul public (secretarul consiliului) poate cumula în cadrul autorității publice, în care își desfășoară activitatea, atribuțiile sale cu atribuțiile funcției publice vacante sau temporar vacante. Or, acest fapt este confirmat prin actul administrativ al conducătorului, adică prin Decizia consiliului local, dar nu prin dispoziția primarului s. ***** nr. 42-c din 14.11.2018 (f.d. 61), prin care factorii de decizie ai Primăriei justifică legalitatea cumulărilor de funcții de către unii angajați.

În același timp, instanța consideră imperios de a specifica că, conform prevederilor pct. 1 din Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 munca prin cumul a funcționarului public prezintă îndeplinirea de către acesta, pe lângă activitatea de bază în funcția publică, a altei munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, cu excepția activității științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare și altele cu acordul scris al conducătorului autorității publice. Mai mult, în pct. 2 al aceluiași act este prevăzut că munca prin cumul a funcționarului public se realizează în baza unui contract individual de muncă, iar conform pct. 13 din actul nominalizat răspunderea pentru respectarea prezentelor reguli îi aparține conducătorului unității care angajează funcționarul public.

Prin urmare, având în vedere cele specificate se reține că, Inspecția Financiară corect a constatat abaterea de la cadrul normativ în vigoare privind cumularea funcțiilor publice, iar reclamanții eronat au interpretat prevederile art. 25 alin. (3) din Lega

158/2008 privind cumularea atribuțiilor funcții cu atribuțiile funcției publice vacante sau temporar vacante.

La fel, în urma controlului efectual la Primăria satului *****, Inspecția Financiară a stabilit că, contrar prevederilor art. 19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, neregulamentar au fost trecute la pierderi produse alimentare, în lipsa certificatelor de inofensibilitate, sanitar-veterinare, din care ar fi fost posibil de constatat termenul de valabilitate a tuturor produselor, în sumă totală de 1,9 mii lei.

Concomitent, s-a constatat că, în contradicție cu prevederile pct. 25 din Regulamentul cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10 din 20.01.2021, în perioada anului 2021, au fost admise încălcări ale normelor legale privind desfășurarea procedurilor de achiziții publice.

Din actul administrativ contestat prin prezenta acțiune de către reclamanții Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului *****, instanța a stabilit că, cele constatate de Inspecția Financiară în cadrul controlului denotă unele deficiențe ale sistemului de management financiar și întru consolidarea răspunderii manageriale și gestionarea optimă a resurselor Primăriei pe baza principiilor bunei guvernări, a fost recomandat respectarea prevederilor Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010 prin implementarea controlului intern managerial, a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.11.2015, ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor și patrimoniului public.

În același timp, instanța a stabilit cu certitudine că, Primăria satului ***** a întreprins măsuri de restituire a mijloacelor financiare, deja după efectuarea inspectării, ceea ce denotă recunoașterea faptului că în activitatea administrativă, factorii de decizie au admis încălcări ratând posibilitatea de a încasa mijloacele financiare din arenda bazinelor acvatice, ceea ce nu atrage după sine revizuirea actelor emise de către Inspecție și nu presupune că veniturile ratate au fost restituite la contul entității. Or, suma venitului ratat în mărime de 0,2 mii lei, format în rezultatul neachitării plății de arendă a terenurilor aferente, a fost achitat de către S.R.L. „Admirtrans”, la data de 29.09.2022, după finalizarea inspectării financiare la Primăria s. ***** și emiterea prescripției nr. ***** din 28.09.2022.

În concluzia celor expuse supra, instanța de judecată constată cu certitudine că, sistemul de control intern managerial la Primăria s. ***** necesită ajustări întru îmbunătățirea activităților de control aferente domeniului financiar-contabil, întru asigurarea obiectivelor de conformitate cu legislația și cu regulamentele aplicabile privind utilizarea eficientă a mijloacelor gestionate, inclusiv a celor destinate pentru remunerarea muncii, desfășurarea conformă a achizițiilor publice, precum și gestionarea conformă a patrimoniului public, temei care a generat emiterea prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria s. *****, r-nul *****nr. ***** din 28 septembrie 2022. (f.d. 27-30)

În afară de aceasta, instanța notează că, din documentele primare prezentate de către instituția supusă inspectării – Primăria s. *****, r-nul Fălești, pentru examinare în cadrul

inspectării, rezultă cu certitudine încălcările constatate şi descrise în prescripția emisă în acest sens.

Prin urmare, se denotă că, cele constatate, în cadrul verificării, au servit drept temei pentru Inspecția Financiară, de a emite Prescripția cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria s. *****, r-nul *****nr. ***** din 28 septembrie 2022, fiind acordat Primăriei s. *****, r-nul *****termen pentru a întreprinde măsurile necesare în vederea lichidării iregularităților constatate şi a posibilității de revedere a activității, pentru ca pe viitor să nu fie comise astfel de încălcări. Mai mult, reclamantei i s-a acordat posibilitatea de a opta între mai multe soluții posibile, corespunzător scopului cadrului normativ în baza căruia activează Primăria s. *****, r-nul Fălești, întru a asigura încasarea veniturilor ratate în sumă de 12,7 mii lei și 5,9 mii lei, restituirea cheltuielilor neîntemeiate în sumă de 232,9 mii lei, precum și întreprinderea măsurilor necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii și primelor obligatorii de asistență medicală în sumă totală de 65,1 mii lei, aferente plăților salariale achitate nejustificat.

În concluzie, reieșind din circumstanțele expuse și prevederile legale enunțate supra, instanța notează că, Inspecția Financiară a respectat cu strictețe garanțiile şi libertățile dispuse de art. 18, art. 16, art. 21, art. 29 şi art. 137 din Codul administrativ, exercitându-şi obligațiile şi realizând competențele dispuse de cadrul normativ în vigoare, fiind aplicat dreptul discreționar şi posibilitatea de a opta între mai multe soluții posibile, corespunzătoare scopului legii.

Or, instanța apreciază că, reieșind din competența ce-i revine Inspecției Financiare, atribuită conform prevederilor cadrului normativ în vigoare, în exercitarea dreptului conform prevederilor Codului administrativ, autoritatea publică pârâtă a acționat cu bună-credință şi în limitele legii cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul şi existența interesului public în verificarea utilizării conforme a mijloacelor financiare, ținând cont de specificul de activitate, cu aplicarea procedurii uniforme.

În sensul enunțat, se impune a fi specificat că, factorii de decizie ai Primăriei s. *****, r-nul Fălești, potrivit actelor normative în vigoare, prin activitatea administrativă desfășurată, erau obligați să respecte cu strictețe drepturile şi libertățile entității supuse verificării şi să nu aducă atingere drepturilor acesteia, la administrarea şi utilizarea resurselor financiare publice şi gestionarea patrimoniului public.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamanți întru anularea actului administrativ individual defavorabil, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actul contestat este emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse actului contestat de către reclamanți, instanța de judecată conchide că, actul contestat este legal și întemeiat. Or, de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emitere a prescripției nr. ***** din 28 septembrie 2022, aceasta fiind emisă în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ specificat, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament – ceea ce denotă că temei de admitere a pretențiilor reclamanților nu există.

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului ***** către Inspecția Financiară cu privire la anularea în parte a prescripției 28.09.2022 nr.*****, p. 3 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării veniturilor de la plata de arendă a terenurilor, bazinurilor acvatice şi de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă totală de 12,7 mii lei; p. 4 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile de rigoare intru asigurarea încasării venitului ratat în sumă de 5,9 mi lei; p. 5 prin care s-a dispus - de asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate in sumă de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare, anularea p. 6 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii si primelor obligatorii de asistentă medicală în sumă totală de 65,1 mi lei, aferente plăților salariale achitate nejustificat, anularea ca neîntemeiată a constatărilor în p. I, II, IV şi III, or, autoritatea publică pârâtă prin argumentele expuse în referința depusă și probele anexate la dosarul administrativ, a demonstrat în ședința de judecată legalitatea prescripției contestate, iar reclamanții nu au invocat în susținerea poziției sale careva probe pertinente, concludente și utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea admiterii acțiunii, argumentele reclamanților specificate în acțiunea înaintată rămânând simple afirmații.

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul sătesc *****, Primăria satului ***** și Primarul satului ***** către Inspecția Financiară cu privire la anularea în parte a prescripției 28.09.2022 nr.*****, p. 3 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile de rigoare întru asigurarea încasării veniturilor de la plata de arendă a terenurilor, bazinurilor

acvatice şi de la înstrăinarea terenurilor proprietate publică în sumă totală de 12,7 mii lei; p. 4 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile de rigoare intru asigurarea încasării venitului ratat în sumă de 5,9 mi lei; p. 5 prin care s-a dispus - de asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate in sumă de 232,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare, anularea p. 6 prin care s-a dispus - de întreprins măsurile necesare privind corectarea contribuțiilor asigurărilor sociale de stat obligatorii si primelor obligatorii de asistentă medicală în sumă totală de 65,1 mi lei, aferente plăţilor salariale achitate nejustificat, anularea ca neîntemeiată a constatărilor în p. I, II, IV şi III - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
judecător **Victor Sîrbu**